

Folketingets Stilling til Kommissionens og Regeringsforslagets Konsulenter og Skoleraad.

Kommissionen maa formene, at det er ganske utilstrækkeligt at stille i Udsigt, at der paa de aarlige Finanslove kan bevilges et vekslende Antal af Konsulenter, og at det er nødvendigt ved selve Loven om Tilsynet at fastslaa, at der skal ansættes Konsulenter i de vigtigste Fag. Kommissionens oprindelige Forslag indeholdt 5 Konsulenter som Minimum, og det skyldes alene finansielle Betæneligheder, naar dette Antal ved Regeringsforslaget blev nedsat til 3, med Udsigt til efterhaanden at forøge Konsulenternes Antal ved de aarlige Finanslove.

Efter Kommissionens Skøn vil det have afgørende Betydning for Tilsynets vejledende Virksomhed, at det straks fra første Færd raader over Konsulenter, som tages fra de forskellige interesserede Fagkredse og kan fremsætte disses Krav til de gennem Tiderne vekslende Undervisningsplaner og vejlede Tilsynet ved de Lempelser, som nødvendig vil paakræves ved Undervisningsplanernes Gennemførelse ved Skoler af forskellig Størrelse. Det er i første Linie en Sikkerheds- og Æresvagt, som tilkommer Haandværket ved Gennemførelsen af denne vigtige Sag, og kan man ikke overkomme finansielt at give det tilstrækkelige Antal af Konsulenter en fast Lønning, der nogenlunde kan dække dem for den Tid, de gennemsnitlig i Aarenes Løb maa anvende paa Skolearbejdet, vilde Kommissionen foretrække, at dens oprindelige Forslag ændres derhen, at der gives Konsulenterne en minimal Lønning honoris causa, f. Eks. Diæter for Møder, og at Handelsministeriet bemyndiges til aarlig paa Finansloven at søge bevilget et Beløb til Honorering af det Arbejde, Konsulenterne faktisk udfører, og som rimeligvis vil blive meget forskelligt fra Aar til Aar og navnlig veksle mellem de forskellige Fag.

Det vilde efter Kommissionens Skøn være bedre at bruge en lille Del af de til de tekniske Skoler og Fagskolerne bevilgede aarlige Tilskud til at sikre Tilsynet og derigennem Skolerne en god Vejledning ved Konsulenter end at give Skolerne alle Pengene uden Vejledning.

Med Hensyn til Skoleraadet maa Kommissionen fremhæve, at Forslaget om et fælles Skoleraad for de tekniske Skoler og for Fagskolerne er bygget paa Overbevisningen om, at et virksomt og intimt Samarbejde mellem de to Skolereetninger er en bydende Nødvendighed allerede nu og vil blive det i stedse stigende Grad, efterhaanden som Haandværksfagernes Specialisering vil gøre Lærlingenes Uddannelse paa Værkstederne mere og mere ensidig og stærkere og stærkere kræve Værkstedsuuddannelsen suppleret med Fagskoleuddannelse.

At Bevægelsen indenfor Haandværket gaar i denne Retning, synes utvivlsomt; hvorledes Forholdet mellem Lærlingenes Undervisning paa tekniske Skoler og paa Fagskoler skal ordnes, maa det til en vis Grad være forbeholdt Fremtiden at afgøre, men man kan med Sikkerhed forudse, at megen Tid og Arbejde vil blive spildt, hvis Staten ikke ved Loven om Tilsynet med den tekniske Undervisning sørger for, at Samarbejdet mellem de to Skolereetninger bliver saa let og intimt som muligt. Og her forekommer det Kommissionen, at Folketingets Forslag om særlige Skoleraad for de to Retninger af Skoler lettere kan virke spredende end samlende, og at Muligheden af Fællesmøder og Tilsynschefens Formandskab i begge Skoleraad langt fra yder den Garanti for et godt Samarbejde, som man kan opnaa ved kun at have et enkelt Skoleraad fælles for begge Skolereetninger.

Brydninger mellem forskellige Anskuelser indenfor et fælles Skoleraad vil ikke være sandsynligere end Brydninger i Fællesmøder af to Skoleraad, tværtimod mindre sandsynlige, da delegerede, valgte som Medlemmer af et fælles Raad med Forpligtelse til at varetage begge Skoleundervisningers Interesser, lettere maa kunne bøje sig mod hinanden end delegerede, valgte til at varetage hver sin Skolereetnings Særinteresser. Og Brydninger indenfor et fælles Skoleraad kan kun medføre, at en tilsigtet Forbedring forhales, medens Brydninger indenfor Fællesmøder af to Skoleraad kan føre til, at hvert Raad bagefter gaar sine egne Veje.

Kommissionen maa derfor saa varmt som muligt anbefale, at Lovforslaget paa dette Punkt føres tilbage til den af Regeringen foreslaede Form med et